

Силабус курсу
«Планування та управління фінансовими ресурсами
територіальних громад»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність – D2 Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок
Галузь знань – D бізнес, адміністрування та право
Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та
страхування
Рік навчання: 11, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доцент Шмигель О.Є.

Контактна інформація olgashmygel@gmail.com, +380968205206

Опис дисципліни

Дисципліна «Планування та управління фінансовими ресурсами територіальних громад» спрямована на формування наступних компетентностей у студентів:

- здатність застосовувати наукові принципи і методи планування та управління фінансовими ресурсами територіальних громад у контексті забезпечення сталого розвитку територій і регіонів;
- здатність застосовувати науково-методичний інструментарій для оцінювання фінансової спроможності територіальних громад з метою ухвалення ефективних управлінських рішень та забезпечення умов їх реалізації.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/2	1. Теоретико-концептуальні основи управління фінансовими ресурсами територіальних громад у контексті забезпечення сталого розвитку територій і регіонів	Розуміти зміст поняття «фінансові ресурси територіальної громади», знати їх структуру та особливості формування; виокремлювати основні завдання реформи децентралізації та доміанти суспільного призначення місцевих бюджетів в сучасних умовах; володіти знаннями щодо правового забезпечення управління фінансовими ресурсами територіальної громади, знати його недоліки	Питання, практичні завдання
4/2	2. Наукові доміанти і практичні аспекти управління видатками територіальних громад	Знати видаткові повноваження органів місцевого самоврядування та принципи формування видатків місцевих бюджетів; вміти розмежовувати видаткові повноваження між бюджетами різного рівня; знати механізм передачі коштів між місцевими бюджетами; вміти застосовувати програмно-цільовий підхід при складанні	Питання, практичні завдання

		бюджетних програм; застосовувати управлінські навички у процесі планування та прогнозування бюджетів територіальних громад за видатками з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень; вміти систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для формування бюджетних програм та оцінки їх ефективності	
4/2	3. Наукова концептуалізація та прагматика управління доходами територіальних громад	Вміти оцінювати фінансову спроможність громад та територій та приймати зважені управлінські рішення; Питання, практичні завдання застосовувати управлінські навички у процесі планування та прогнозування бюджетів територіальних громад за доходами з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень	Питання, практичні завдання
4/2	4. Науково-організаційні засади міжбюджетних трансфертів територіальних громад	Розуміти необхідність та зміст міжбюджетних відносин, форми їх вияву; вміти розрахувати основні види міжбюджетних трансфертів, знати порядок їхнього перерахування; вміти застосовувати управлінські навички для пошуку нових можливостей вирішення проблем територіальних громад за допомогою міжбюджетних трансфертів	Питання, практичні завдання
4/2	5. Бюджетний процес на місцевому рівні: наукові детермінанти та напрями удосконалення у контексті забезпечення сталого розвитку територій і регіонів	Володіти знаннями щодо особливостей управління фінансовими ресурсами територіальної громади в рамках бюджетного процесу; знати повноваження, права та обов'язки учасників бюджетного процесу на місцевому рівні; знати основи організації складання бюджетів територіальних громад; вміти використовувати на практиці різні методи бюджетного планування; вміти застосовувати наявні знання щодо середньострокового бюджетного планування та запровадження гендерного підходу при плануванні бюджетних показників	Питання, практичні завдання
4/2	6. Науково-теоретичні підходи та прагматизм залучення потенційних джерел фінансових ресурсів територіальних громад	Знати про можливості залучення до місцевих бюджетів додаткових ресурсів, основні грантові програми для територіальних громад; розуміти роль та організаційні моменти застосування механізму державно-приватного партнерства на місцевому рівні; знати організаційні аспекти та вміти застосовувати інструменти самооподаткування, залучення місцевих запозичень для мобілізації додаткових ресурсів місцевих бюджетів; розуміти ключові аспекти функціонування фонду розвитку територіальної громади	Питання, практичні завдання
4/1	7. Участь громадянського	Володіти знаннями щодо імплементації ідей партисипаторної демократії в	Питання, практичні

	суспільства в управлінні фінансовими ресурсами територіальних громад: науково-правовий аспект	управлінні фінансовими ресурсами територіальних громад; знати та вміти застосувати основні інструменти участі громадськості в управлінні місцевими бюджетами; володіти основними інструментами забезпечення транспарентності управління фінансовими ресурсами територіальної громади; розуміти основні аспекти громадського лобіювання	завдання
4/1	8. Корупційні ризики в управлінні фінансовими ресурсами територіальної громади: вектори мінімізації задля забезпечення сталого розвитку територій і регіонів	Визначати ступінь негативного впливу корупційної діяльності на ефективність планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади; вміти оцінювати корупційні ризики у різних сферах управління ресурсами територіальної громади; володіти навиками застосування профілактичних методів для зниження проявів та запобігання корупційним проявам.	Питання, практичні завдання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Аналітична записка “Напрями активізації участі громадськості у місцевому самоврядуванні в містах України”. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
2. Бюджетний кодекс України від 8.07.2010 р. № 2456-VI URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Бюджетна система : підручник / [В.Г. Дем'янишин, О.П. Кириленко та ін.] ; за ред. В.Г. Дем'янишина, О.П. Кириленко, З.М. Лободіної. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 624 с.
4. Гринчишин І. М. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. ред.: В. С. Кравців, І. З. Сторонянська. Львів, 2020. 531 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20200001.pdf>.
5. Європейська хартія місцевого самоврядування [переклад з англійської мови Є. Вишневського]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text
6. Карпенко О. В. Цифрове врядування: монографія /О. В. Карпенко, Ж. З. Денисюк, В. В. Наместнік; за ред. О. В. Карпенка. Київ: ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. 336 с.
7. Методичні рекомендації “Запобігання і протидія корупції в державних органах та органах місцевого самоврядування”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0313/print149188449>.
8. Очікується новий План дій ради Європи для України з вектором розвитку місцевого самоврядування. Децентралізація. 28.11.2022. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/15806>
9. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
10. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
12. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/922-19/print1446372712142471>.
13. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.
14. Фінанси: підруч. / В. П. Горин, В. Г. Дем'янишин, О. П. Кириленко та ін.; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 632 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/51033>
15. Шумська Г. М. Теоретико-методичні аспекти забезпечення дієвого публічного управління для здійснення ефективної державної й регіональної економічної політики в умовах цифрового розвитку України / колективна монографія. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2023. С. 307–329.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання здобувачами усіх видів завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється у будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління фінансовими ресурсами територіальних громад» визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
<i>Поточне оцінювання</i>	<i>Модульний контроль 1</i>	<i>Тренінг</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Екзамен</i>
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання (заняття 1-10)	Модульна робота, яка охоплює теми 1-10 1. Тестові завдання (10 тестів по 4 бали за тест) - макс. 40 балів. 2. Теоретичні питання (2 пит. по 30 балів) - макс. 60 балів.	Оцінка визначається як сукупність питомої ваги кожної складової: -70% - виконання презентації; -30% - захист презентації	Оцінювання визначається як сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - виконання роботи; -20% - захист виконаного завдання	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задача – макс. 40 балів.

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Модульна робота складається із:

тестів: 5 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 5 балів, що в підсумку дає максимально 25 балів;

5 балів – за тест надано правильну відповідь.

практичних завдань: 1 завдання, за розв'язання студент може отримати від 0 до 25 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного питання: 2 теоретичних питання, за відповідь на кожне питання, студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 3 бали, що в підсумку дає максимально 30 балів;

3 бали – на тест надано правильну відповідь.

практичних завдань: 2 задачі, за розв’язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв’язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 20 балів.

10–20 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–9 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)